

- **Symetrické a antisymetrické matice**

Opakování z kurzu Lineární algebra (<https://dl1.cuni.cz/enrol/index.php?id=2008>):
Symetrické a antisymetrické matice, příklady a vlastnosti.

- **Lineární formy a lineární substituce**

Definice. Lineární formou $F(x_1, \dots, x_n)$ v n proměnných x_1, \dots, x_n nazýváme výraz

$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n.$$

Soustavu m lineárních forem

$$y_1 = a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n,$$

$$y_2 = a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n,$$

...

$$y_m = a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n$$

můžeme zapsat maticově ve tvaru $\mathbf{y}^T = \mathbf{A} \mathbf{x}^T$, kde $\mathbf{y} = (y_1, \dots, y_m)$, $\mathbf{x} = (x_1, \dots, x_n)$, $\mathbf{A} = (a_{ij})$,
 $i = 1, \dots, m, j = 1, \dots, n$.

Označme h hodnost matice \mathbf{A} . Pak $h \leq \min(m, n)$. Je-li $h = m$, resp. $h < m$, nazývají se formy lineárně nezávislé, resp. závislé.

Samostatná práce:

- Pro konkrétní soustavu lineárních forem zjistěte, zda jsou lineárně závislé nebo nezávislé. Pokud jsou lineárně závislé, zjistěte vztahy mezi nimi.

Lineární substitucí rozumíme situaci, kdy jeden systém n proměnných y_1, \dots, y_n je s druhým systémem téhož počtu n proměnných x_1, \dots, x_n spjat rovnicemi

$$y_1 = a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n,$$

$$y_2 = a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n,$$

...

$$y_n = a_{n1}x_1 + a_{n2}x_2 + \dots + a_{nn}x_n$$

Lineární substituci nazveme regulární, resp. singulární, je-li matice \mathbf{A} regulární, resp. singulární.

Příklady:

(a) Matice šikmé souměrnosti podle jedné osy ve směru druhé osy

$$\text{Souměrnost podle osy } x_1: y_1 = x_1, y_2 = -x_2; \mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1, & 0 \\ 0, & -1 \end{pmatrix}.$$

$$\text{Souměrnost podle osy } x_2: y_1 = -x_1, y_2 = x_2; \mathbf{A} = \begin{pmatrix} -1, & 0 \\ 0, & 1 \end{pmatrix}.$$

(b) Matice souměrnosti podle počátku: $y_1 = -x_1, y_2 = -x_2; \mathbf{A} = \begin{pmatrix} -1, & 0 \\ 0, & -1 \end{pmatrix}$.

(c) Matice homotetie se středem v počátku soustavy souřadnic a koeficientem k : $y_1 = kx_1,$

$$y_2 = kx_2; \mathbf{A} = \begin{pmatrix} k, & 0 \\ 0, & k \end{pmatrix}.$$

Další úlohy na procvičení lineárních forem lze najít např. na

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/~stepanov/LS8LinearniFormy.pdf>

- **Vlastní čísla a vektory matice, souvislost se symetrickými maticemi**

Definice. Necht' \mathbf{A} je čtvercová matice nad tělesem T . Nenulový vektor \mathbf{v} se nazývá charakteristický vektor matice \mathbf{A} příslušný charakteristickému číslu λ , jestliže platí $\mathbf{A}\mathbf{v} = \lambda\mathbf{v}$.

Samostatná práce:

- Jaký geometrický význam má rovnice pro výpočet vlastních čísel a vlastních vektorů?
- Zopakujte si postup výpočtu charakteristických čísel a vektorů matice \mathbf{A} .
- Co je charakteristický polynom a charakteristická rovnice matice \mathbf{A} ?
- Vypočítejte charakteristická čísla a charakteristické vektory matice $\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 7 \\ 6 & 2 \end{pmatrix}$.

Věta. Všechna charakteristická čísla symetrické matice jsou reálná.

Poznámka: Zde uvádíme větu bez důkazu. Zájemci najdou důkaz např. v kurzu Lineární algebra II (<https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=5929>).

Další informace o charakteristických číslech a vektorech matice a příklady lze najít např. na http://home.zcu.cz/~lavicka/subjects/G1/texty/pomoctext_eigen.pdf